

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

**Інститут післядипломної освіти та довузівської підготовки
Кафедра управління та бізнес-адміністрування**

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
КЕРІВНИК НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ**

**Освітня програма «Управління навчальним закладом»
Спеціальність 073 «Менеджмент»
Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»**

**Затверджено на засіданні кафедри
управління та бізнес-адміністрування
Протокол № 1 від «30» серпня 2022 р.**

Івано-Франківськ, 2022-2023 н.р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація	3
2. Опис дисципліни	3
3. Структура дисципліни	5
4. Темі практичних занять	5
5. Самостійна робота	6
6. Індивідуальне завдання	6
7. Методи навчання	7
8. Система оцінювання дисципліни	8
9. Ресурсне забезпечення	10
10. Контактна інформація	14
11. Політика навчальної дисципліни	15

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Керівник навчального закладу
Освітня програма	Управління навчальним закладом
Спеціалізація (за наявності)	
Спеціальність	073 «Менеджмент»
Галузь знань	07 «Управління та адміністрування»
Освітній рівень	магістр
Статус дисципліни	Обов'язкова
Курс / семестр	1/1
Розподіл за видами занять та годинами навчання	<i>Заочна форма навчання:</i> Лекції – 6 год. Практичні заняття – 4 год. Самостійна робота – 80 год.
Мова викладання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://test-d-learn.pnu.edu.ua/

2. Опис навчальної дисципліни

Мета та цілі дисципліни
Метою навчальної дисципліни «Керівник навчального закладу» є розширення та поглиблення знань магістрів з теорії управління закладами освіти в сучасних умовах реформування освіти, враховуючи специфіку закладу освіти та рівень компетентності керівників в управлінській діяльності.   Предметом навчальної дисципліни є система знань, пов'язаних з моделюванням особистості сучасного керівника закладу освіти з властивими йому особистісними та професійними якостями.   Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів: Змістовний модуль 1. Організаційні засади роботи керівника навчального закладу.   Змістовний модуль 2. Шляхи ефективного управління закладом освіти.   Основними цілями вивчення дисципліни «Керівник навчального закладу» є засвоєння здобувачами вищої освіти навчального матеріалу стосовно: - концептуальних питань вивчення складових моделювання особистості сучасного керівника закладу освіти; - розвитку управлінського мислення, здатності до аналізу управлінських ситуацій; - вивчення теоретичних основ управління дошкільними, загальноосвітніми, професійно-технічними, закладами вищої освіти; - здійснення допомоги у формуванні професіограми сучасного керівника закладу освіти; - формування готовності до управління закладами освіти.
Компетентності
ІК. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.   ЗК1. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).   ЗК2. Здатність використання інформаційних та комунікаційних технологій.   ЗК3. Здатність мотивувати людей та прогнозувати спільну мету.   ЗК4. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).   ЗК5. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).   ЗК6. Здатність до абстрактного та критичного мислення, аналізу та синтезу.

ФК1. Здатність обирати та використовувати концепції, методи та інструментарій з менеджменту, в тому числі у відповідності до визначених цілей та міжнародних стандартів.

ФК2. Здатність встановлювати цінності, бачення, місію, цілі та критерії, за якими організація визначає подальші напрями розвитку, розробляти і реалізовувати відповідні стратегії та плани.

ФК3. Здатність до саморозвитку, навчання впродовж життя, ефективного таймменеджменту та самоменеджменту.

ФК4. Здатність до ефективного використання та розвитку ресурсів освітньої організації.

ФК5. Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління.

ФК6. Здатність формувати лідерські якості та демонструвати їх в процесі управління людьми.

ФК7. Здатність використовувати психологічні технології роботи з персоналом.

ФК8. Здатність аналізувати й структурувати проблеми освітньої організації, приймати ефективні управлінські рішення та забезпечувати їх реалізацію.

ФК9. Здатність до управління освітньою організацією та її розвитком.

ФК10. Здатність планувати і виконувати наукові та прикладні дослідження, презентувати їх результати.

ФК11. Здатність застосовувати основи педагогіки і психології в освітньому процесі у закладах вищої освіти.

ФК12. Здатність до самостійного опанування новими знаннями, використання сучасних освітніх та дослідницьких технологій у сфері менеджменту.

ФК13. Здатність формувати задачі моделювання, створювати і досліджувати математичні та комп'ютерні моделі, застосовувати статистичні методи і моделі для аналізу об'єктів і процесів у сфері менеджменту.

Програмні результати навчання

ПРН 1. Засвоїти основні функції управління.

ПРН 2. Знати науково-теоретичні основи процесу управління, форми та методи управління в освіті.

ПРН 3. Розуміти суть системного, ситуаційного, атрибутивного, поведінкового підходу в управлінні закладами освіти різного типу.

ПРН 4. Знати технології управління закладом з урахуванням особливостей його функціонування.

ПРН 5. Володіти понятійним апаратом щодо керівництва та управління закладом освіти.

ПРН 6. Формувати мету і завдання управління.

ПРН 7. Володіти методикою аналізу, синтезу, планування, контролю, розробки технології управлінської діяльності закладами освіти різного типу.

ПРН 8. Формувати навички з прийняття управлінського рішення;

ПРН 9. Аналізувати літературу з проблем управління та керівництва закладом освіти;

ПРН 10. Формувати організаційну культуру керівника закладу освіти.

3. Структура дисципліни

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1.	Тема 1. Контракт (угода) керівника навчального закладу з органом управління за підпорядкуванням чи засновником закладу освіти.	Розуміти суть та знати основні особливості контракту, за яким здійснюється прийом на роботу керівника закладу освіти, вимоги до керівника, права та обов'язки керівника закладу освіти, умови праці керівника закладу освіти.	Завдання для самостійної роботи (тести).
2.	Тема 2. Організація як функція управлінської діяльності керівника закладу освіти.	Розкрити сутність поняття організації в управлінні закладом освіти. Визначити організаційні компетентності керівника закладу освіти, принципи організації управління закладом освіти як основний чинник його успішного функціонування.	Завдання для самостійної роботи (тести).
3.	Тема 3. Вимоги до керівника закладу освіти та його професійної діяльності	Визначити складові позитивного іміджу керівника закладу освіти. Розуміти поняття: «Самоменеджмент керівника», «Конкурентоспроможність сучасного керівника закладу освіти».	Завдання для самостійної роботи (тести).
4	Тема 4. Процес прийняття успішного управлінського рішення керівником закладу освіти	Розкрити зміст і визначити види управлінських рішень. Вказати фактори, які впливають на процес вироблення управлінських рішень. Виокремити сучасні підходи до прийняття управлінського рішення. Здійнити аналіз та контроль за виконанням управлінських рішень в системі управління закладами освіти.	Завдання для самостійної роботи (тести).
5	Тема 5. Управління закладами освіти з урахуванням їх типів та особливостей функціонування.	Визначити особливості управління дошкільним закладом освіти, закладом загальної середньої освіти, професійно-технічним закладом освіти, закладом вищої освіти.	Завдання для самостійної роботи (тести).
6	Тема 6. Організаційна культура діяльності керівника закладу освіти.	Вказати складові організаційної культури керівника. Визначити управлінські проблеми щодо формування організаційної культури керівника закладу освіти.	Завдання для самостійної роботи (тести).

4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	2	3
1.	Практичне заняття №1 Тема: Контракт (угода) керівника закладу освіти з органом управління за підпорядкуванням чи засновником закладу освіти	1
2.	Практичне заняття №2	1

	Тема: Вимоги до керівника закладу освіти та його професійної діяльності.	
3	Практичне заняття №3 Тема: Процес прийняття успішного управлінського рішення керівником закладу освіти.	1
4	Практичне заняття №4 Тема. Організаційна культура діяльності керівника закладу освіти.	1
	Разом	4

5. Самостійна робота

Самостійна робота студентів при вивченні дисципліни «Керівник навчального закладу» складається з різних її видів:

- 1) підготовка до аудиторних занять (лекцій, практичних занять);
- 2) самостійне поглиблене опрацювання тем навчальної дисципліни згідно з навчально-тематичним планом та проходження тестування за результатами опрацювання;
- 3) підготовка індивідуального проєкту.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	2	3
1.	Тема 1. Контракт (угода) керівника закладу освіти з органом управління за підпорядкуванням чи засновником закладу освіти.	18
2.	Тема 2. Організація як функція управлінської діяльності керівника закладу освіти.	18
3.	Тема 3. Вимоги до керівника закладу освіти та його професійної діяльності.	12
4.	Тема 4. Процес прийняття успішного управлінського рішення керівником закладу освіти.	12
5.	Тема 5. Управління закладами освіти з урахуванням їх типів та особливостей функціонування.	12
6.	Тема 6. Організаційна культура керівника закладу освіти.	8
	Разом	80

6. Індивідуальне завдання

(виконується в межах самостійної роботи)

Вивчення дисципліни «Керівник навчального закладу» передбачає обов'язкову підготовку індивідуальних завдань із обґрунтуванням понять:

- сучасні парадигми управління освітніми закладами;
- управлінська діяльність керівника закладу освіти;
- особистісні та професійні якості керівника;

- інноваційні підходи в управлінні закладами освіти;
- форми та методи управління закладами освіти;
- принципи управління закладами освіти;
- лідер і керівник в закладі освіти; - організаційна компетентність керівника закладу освіти;
- ефективність управлінської діяльності керівника закладу освіти;
- креативність керівника закладу освіти;
- імідж керівника закладу освіти;
- самоменеджмент керівника ЗО;
- конкурентоспроможність керівника ЗО;
- інформаційна культура керівника закладу освіти; -
- управлінське рішення і контроль за його виконанням;
- вимоги до професійної діяльності керівника закладу освіти;
- складові успіху управлінської діяльності.

7. Методи навчання

Методи навчання	Характеристика
I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності	1) За джерелом інформації: Словесні: лекція (традиційна, проблемна, лекція-прес-конференція) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (Презентація), семінари, пояснення, розповідь, бесіда. 2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: • Наочні: спостереження, ілюстрація, демонстрація. • Практичні: вправи. індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні. 3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі. 4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з книгою; виконання індивідуальних навчальних проєктів.
II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності	навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

8. Система оцінювання дисципліни

Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті за виступ та виконання письмового завдання студентом. Передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми під час роботи на практичних заняттях та набутих професійних навичок під час виконання практичних завдань.

«90-100 балів» – здобувач вищої освіти в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей (в т. ч. у вигляді мультимедійних презентацій), глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу.

«70-89 балів» – здобувач вищої освіти достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей (в т. ч. у вигляді мультимедійних презентацій), в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки.

«50-69 балів» – здобувач вищої освіти в цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей (в т. ч. у вигляді мультимедійних презентацій), але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки.

«Менше 50 балів» – здобувач вищої освіти не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності.

Додаткові бали до поточного контролю здобувач освіти може отримати, пройшовши навчальний курс у вигляді неформальної освіти з отриманням сертифікату в межах предмету вивчення дисципліни протягом навчального семестру, взявши участь у науковому, освітньому чи прикладному проєкті, який відповідає предмету дисципліни чи підготувавши дайджест (добір уривків з різних джерел на певну тематику). У форматі дайджестів можна зробити системний аналіз будь-якого теоретичного положення, розкрити різні точки зору на будь-яку проблему, тему, питання та зробити узагальнюючі висновки:

2 бали – нараховується здобувачам освіти, які пройшли навчальний курс у вигляді неформальної освіти з отриманням сертифікату в межах предмету вивчення дисципліни протягом навчального семестру.

2 бали – нараховується здобувачам освіти, які взяли участь у науковому, освітньому чи прикладному проєкті, який відповідає предмету дисципліни.

1 бал – нараховується здобувачам освіти, які підготували дайджест на певну тематику в межах вивчення дисципліни.

Також за рішенням кафедри управління та бізнес-адміністрування здобувачам вищої освіти, які брали участь у науково-дослідній роботі (роботі конференцій, студентських наукових гуртків та проблемних груп, підготовці публікацій), а також були учасниками олімпіад, конкурсів, можуть присуджуватися додаткові бали відповідно до Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника»: https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/isinuvannia_nove2.pdf (введено в дію наказом ректора № 799 від 26.11.2020 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.).

Ознайомитися із положенням можна за посиланням: <https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/>

Самостійна робота здобувачів освіти передбачає:

1. Тестування.
2. Підготовка індивідуального проєкту.

Тестовий контроль. Студент опрацьовує питання, що призначенні для самостійного вивчення і для контролю проходить тестування в системі дистанційного навчання (<https://test-d-learn.pnu.edu.ua/>) (дві спроби – кращий результат).

Оцінювання за кожен тестовий контроль здійснюється за 100 бальною шкалою. Вага оцінки за відповідну тему відображена у таблиці вище. Максимальна кількість балів, яку здобувач освіти може отримати за тестовий контроль складає 16 балів.

Підготовка індивідуального проєкту.

Вивчення дисципліни передбачає обов'язкову підготовку індивідуального проєкту. Оцінювання індивідуального проєкту здійснюється за 100 бальною шкалою. Максимальна кількість балів за індивідуальний проєкт складає 10 балів. Сума балів за індивідуальний проєкт розраховується за наступною формулою:

$$y = \frac{x \times 12}{100},$$

де x – кількість балів, яку отримав здобувач вищої освіти (за 100-бальною шкалою),

Метою підготовки індивідуального проєкту є закріплення теоретичних знань і практичних навичок з дисципліни.

«90-100 балів» – індивідуальний проєкт виконано на високому рівні, вирішено усі поставлені завдання. Під час усного захисту проєкту здобувач освіти проявив повне володіння матеріалом та свій виступ супроводжував мультимедійною презентацією.

«70-89 балів» – індивідуальний проєкт містить деякі незначні помилки та суперечні питання, які можуть бути виправлені письмово, або захищені усно. Під час усного захисту проєкту здобувач освіти проявив достатнє володіння матеріалом та свій виступ супроводжував мультимедійною презентацією.

«50-69 балів» – індивідуальний проєкт містить незначні помилки та суперечні питання, які можуть бути виправлені письмово, або захищені усно, проте сам проєкт не містить всебічного аналізу, а поставлені питання вирішені не повністю. Під час усного захисту проєкту здобувач освіти проявив загальне володіння матеріалом та свій виступ супроводжував мультимедійною презентацією.

«Менше 50 балів» – індивідуальний проєкт не відповідає поставленим завданням, допущені суттєві помилки та неточності.

Підсумковий семестровий контроль являє собою підсумкове оцінювання результатів навчання здобувача вищої освіти за семестр, що з даної дисципліни здійснюється у формі екзамену. Підсумковий семестровий контроль оцінюється від 0 до 100 балів і переводиться у національну шкалу та шкалу ЄКТС.

Оцінювання за екзамен відбувається у 100-бальній шкалі, отримана оцінка сходить на наваговий коефіцієнт 0,5. Оцінка за екзамен формується із суми відповідей здобувачів освіти (максимум 50 балів):

- 1) 1 теоретичне запитання (15 балів);
- 2) знання дефініції (5 балів);
- 3) розв'язування тестових завдань (15 балів: 5 тестів по 3 бали кожен) та вирішення практичного завдання (15 балів).

В умовах дистанційного навчання ідентифікація здобувача вищої освіти відбувається за використанням програми Zoom і екзамен складається через виконання тільки письмової компоненти (30 тестових питань у системі дистанційного навчання університету (<https://test-d-learn.pnu.edu.ua/>) (максимум 50 балів).

Повторне складання екзаменів допускається не більше двох разів з кожної дисципліни: один раз викладачеві (талон №2) тестування в системі дистанційного навчання + усне

опитування відповідно до програмових вимог, другий – комісії (талон №3) реалізується виключно у тестовій формі з використанням організаційно-технологічних процесів.

Якщо студент не склав навчальну дисципліну за талоном 3, дозволяється повторне вивчення навчальної дисципліни впродовж наступного семестру (планується за рахунок власного часу студента і не фінансується з бюджетних коштів).

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ДЛЯ ЕКЗАМЕНУ

університетська	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	відмінно
80-89	B	добре
70-79	C	
60-69	D	
50-59	E	задовільно
25-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-24	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

9. Ресурсне забезпечення

Основна література

1. Андрущенко В. Освіта в діалозі цивілізацій: зростання комунікативної функції // Освіта і управління. - 2005. - Т.8. - № 1. - С. 18-19.
2. Бех І. Принципи інноваційної освіти // Освіта і управління. - 2005. - Т.8. - № 3 -4. - С. 7-20.
3. Бондар В. Технологізація підготовки фахівців в умовах запровадження державних стандартів освіти // Освіта і управління. - 2005. - Т.8. - № 2. – С. 86-90.
4. Генсон Марк Е. Керування освітою та організаційна поведінка, Л. Літопис, - 2002
5. Громовий В. Освітній менеджмент: професійно і «без фанатизму» // Директор школи. - 2006. - № 3, січень. - С. 7-8.
6. Даниленко Л.І. Підготовка керівника середнього закладу освіти: Науковометодичний посібник. - К., 2004.
7. Дружинін А.В. Місце стратегічного менеджменту в системі управління освітою [Online] <http://www.rusnauka.com/Psychology/60.html>

8. Жебровський Б.М. Формування професійної готовності директора школи до управління якістю освіти: Автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.01. - К., 2002. - 20 с.
9. Зайченко О.І., Островерхова Н.М., Даниленко Л.І. Теорія і практика управлінської діяльності районного відділу освіти: Моногр. - К.: ВПЦ «Техпринт», 2000. - 352 с.
10. Зубко А.М. Організаційно-педагогічні умови удосконалення навчального процесу в системі підвищення кваліфікації педагогічних кадрів: Теорія і методика проф. освіти: Автореф. дис. ... канд. пед. наук. - К., 2002. - 22 с.
11. Зязюн І.А. Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання в підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми. - К.: Ін-т пед. і психол. проф. освіти, 2004. - 503 с. 20.
12. Калініна Л. Інформаційні процеси в управлінській діяльності керівника закладу: сутність, специфіка та характерні ознаки // Освіта і управління. - 2005. Т: 8. - № 2. - С.35-44.
13. Калініна Л. Професіограма українського директора школи // Директор школи. - 2001. - № 3. - С. 1, 13-15.
14. Калініна Л. Специфіка інформаційного управління закладом освіти // Освіта і управління. - 2003. - Т. 6. - № 1. - С. 47-66.
15. Кириченко М.О. Управління загальноосвітнім навчальним закладом (методологічний аспект): Автореф. дис. канд. пед. наук. - К., 2002. - 19 с.
16. Ковальський Теодор Дж. Проблемні ситуації в керуванні освітою, Л. Літопис. – 2003.
17. Лукашевич М. П. Школа на рубежі ХХІ століття: Управлінський аспект: Наук.- метод. посіб. - К., 2000. - 202 с.
18. Мармаза О.І. Менеджмент в освіті: секрети успішного управління // Б-ка журналу «Управління школою». - 2005. - № 11, с.76.
19. Митчелл Джон Настольная книга менеджера. Сборник практических рекомендаций для действующих менеджеров, М "Баланс Бизнес Букс", - 2004
20. Орбан-Лембрик Л. Психологія професійної управлінської діяльності // Освіта і управління. - 2005. - Т. 8. - № 3. – С. 58-66.
21. Освіта України за роки незалежності: стан, факти, події / За заг. ред. В.Г.Кременя. - К . Вища шк, 2001. - 159 с.

- 22.. Павлютенков Є.М. Професійна компетентність директора школи // Управління школою. - 2003. - № 7 (19). - С. 2-4. 2
23. Підручник для директора (журнал управлінської компетентності) / За ред. Л.В. Головченко. - К.: «Плеяда», № 5-6, 2005 р. С.37-43.
24. Семенюк Л. Менеджмент - елемент людської культури //Директор школи, ліцею, гімназії, № 3, 2006р. С. 21-22.
25. Сорочан Т.В. Управління школою - діяльність професійна: Посібник для директорів середніх загальноосвітніх навчальних закладів. -Луганськ: Знання, 2003. - 48 с.
26. Сухомлинська О.В. Громадсько-державна система управління і Василь Сухомлинський // Директор школи, ліцею, гімназії. - 2003. - № 4. - С. 82-85.
27. Тимошко Г.М. Система підготовки резерву керівників загальноосвітніх навчальних закладів до управлінської діяльності. Автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.01 - К., 2004-20 с. 38.
28. Шевченко О.В. Проблема внутрішньошкільного управління у вітчизняній педагогіці 20-30-х років ХХ століття: Автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.0 / Луганський Держ. Пед. універ. —Луганськ, 2003. — 20 с.

Додаткова література

1. Гладуш В.А., Шеремет М.К. Життєвий шлях та науково-методична діяльність Ірини Йосипівни Дьоміної / В. А. Гладуш, М. К. Шеремет // Логопедія. Науковометодичний журнал. 2018. № 13, – с. 77-87.
2. Грищук Д. Г. Громадянська соціалізація молоді в діяльності молодіжних козацьких організацій: дис. ... канд. пед. наук. Луганськ, 2019. 282 с.
- 3.Грищук Д. Г. Духовність як складова виховного ідеалу молодих українців / Д.Г.Грищук // Вісник Черкаського ун-ту. Педагогічні науки. – 2019. - №1. – С. 237-242.
- 4.Кузьмінський А.І. ”Педагогічна вищої школи”, Навчальний посібник, К.,”Знання”, 2005.
5. Лук’янова Л. , Андрощук І. , Баніт О. Теоретичні і практичні аспекти розвитку лідерських якостей у топ-менеджерів у вітчизняній науці й практиці / Вісник післядипломної освіти: зб. наук. праць / НАПН України ДЗВО «Ун-т менедж. освіти»; голов. ред. В. Олійник; редкол. : І. Андрощук [та ін.]. – Київ: Юстон, 2019. – Вип. 8 (37). С. 89 – 104. – (Серія «Педагогічні науки»).

- 6.** Махиня Т. А. Діяльність навчального закладу у сфері зв'язків з громадськістю : робоча навч. прогр. для освітньо-кваліфікац. рівня «Магістр» зі спец. «Управління навчальним закладом» / Т. А. Махиня; НАПН України, ДВНЗ «Ун-т менедж. освіти», Ін-т менедж. та психології. – К., 2016. – 32 с.
- 7.** Махиня Т. А. Медіаменеджмент як складова підготовки сучасного керівника навчального закладу/ Махиня Т. А. // Соціально-економічні та гуманітарні аспекти світових інноваційних трансформацій: Матеріали I Міжнародної науково-практичної конференції викладачів і аспірантів 30 березня 2016 р. – К.: ДВНЗ «Університет менеджменту освіти», 2016. – 1 електрон. опт. диск [електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://umo.edu.ua/materiali-konferencij-nimp/i-mizhnarodna-naukovopraktichnakonferenc-30-03>. – С. 152 – 155.
- 8.** Навчальний процес у вищій педагогічній школі. За ред. акад. Мороза О.Г. - К.:НПУ, 2000.
- 9.** Нісімчук А.С., Падалка ОС, Шпак О.Т. Сучасні педагогічні технології -К.: Просвіта. - 2000. - 363 с.
- 10.** Олешко П. С. , Андрощук І. М. , Оксенюк І. Л. Використання електронного освітнього ресурсу для організації самостійної роботи слухачів у закладі післядипломної педагогічної освіти зі змішаною формою навчання / Технологія змішаного навчання в системі відкритої післядипломної освіти : підручник / за заг. ред. В. В. Олійника, ред. кол. : С. П. Касьян, Л. Л. Ляхоцька, Л. В. Бондаренко, ДВНЗ «Ун-т менеджменту освіти». – К., 2019. – С. 132 – 145.
- 11.** Приходькіна Н. О. Медіабезпека особистості: теоретичний аспект/ Н. О. Приходькіна // Психолого-педагогічний практикум: методичний посібник. – К.: ПП «ДІРЕКТ ЛАЙН», 2018
- 12.** Приходькіна Н. О. Педагогіка вищої школи : навч. посіб. / З. В. Рябова, І. І. Драч, Н. О. Приходькіна, Н. В. Любченко [та ін.]. - К. : НАПН України, ДВНЗ «Університет менеджменту освіти», 2017. - 316 с.
- 13.** Приходькіна Н. О. Теорії медіаосвіти / Н. О. Приходькіна // Психол.-пед. практикум. Метод. посіб.: Ч. 3. - К. : ПП «ДІРЕКТ-ЛАЙН», 2017. - 168 с.
- 14.** Сіданіч І.Л. Управління впровадження духовно-морального компонента в систему магістерської підготовки майбутніх викладачів зі спеціалізації «Християнська педагогіка у вищій школі» // Педагогічні науки:

теорія, історія, інноваційні технології. - Суми: СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2017.- № 10(74) – С. 229 – 240.

15. Слєпкань З.І. Наукові засади педагогічного процесу у вищій школі – К.:Вища школа, 2005.

16. Сорочан Т.М. Управління школою – діяльність професійна. – Луганськ, 2003.

17. Тимошко А. Н. Организационная культура руководителя учебного заведения: гендерный аспект / А. Н. Тимошко // Менеджмент в образовании. – Алматы, 2012. - № 3 (66). – С. 58 – 63.

18. Тимошко Г. М. Аналіз феномену «Організаційна культура» у педагогічній теорії і практиці / Г.М. Тимошко // Вісник Чернігівського національного педагогічного університету - Чернігівський НПУ ім. Т.Г. Шевченка, 2012. - Вип. 96. – С. 148- 153.

19. Тимошко Г. М. Загальнолюдські цінності / Г.М. Тимошко // Освіта дорослих : енциклопедичний словник / за ред. В. Г. Кременя, Ю. В. Ковбасюка ; [упор.: Н. Г. Протасова, Ю. О. Молчанова, Т. В. Куренна; ред.. рада.: В. Г. Кремень, Ю. В. Ковбасюк, Н. Г. Протасова та ін.] ; Нац. Акад.. пед.. наук України, Нац. акад. держ. упр. при Президентові України [та ін.]. – К. : Основа, 2014. — С. 146.

20. Тимошко Г. М. Організаційна культура керівника загальноосвітнього навчального закладу / Г.М. Тимошко // Вісник Черкаського національного педагогічного університету. Серія : Педагогічні науки. – Черкаси : 2013. – Вип. № 10 (263). – С. 127-132.

21. Тимошко Г. М. Роль лідерських якостей у процесі формування і розвитку організаційної культури керівника ЗНЗ / Г.М. Тимошко // Вісник Чернігівського національного педагогічного університету - Чернігівський НПУ ім.Т.Г.Шевченка, 2012. - Вип. 104. – Т. 2.– С. 148- 153.

10. Контактна інформація

Кафедра	Кафедра управління та бізнес-адміністрування м. Івано-Франківськ, вул. Шевченка, 57, каб. 111 (вхід з вул. Чорновола) тел. +38 (097) 771-80-54 – ст. лаборант кафедри Галина Володимирівна Яцків https://kutba.pnu.edu.ua/ kutba@pnu.edu.ua Сторінки в соцмережах:
Викладач	Нагорняк Михайло Миколайович Доктор політичних наук, професор, директор інституту післядипломної освіти та довузівської підготовки, професор кафедри міжнародних відносин факультету історії, політології та міжнародних відносин Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника тел. +38 (097)179 30 06 e-mail: mikhailo.nagornyak@pnu.edu.ua

11 Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету: • Кодекс честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». • Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». • Положення про запобігання академічному плагіату та інших видів академічної нечесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». • Положення про запобігання академічному плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». • Склад комісії з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». • Лист МОН України «До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності». Ознайомитися з даними положеннями та документами можна за посиланням: https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/

Пропуски занять (відпрацювання)	Можливість і порядок відпрацювання пропущених здобувачем освіти занять регламентується «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора № 799 від 26.11.2020 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.) (див. ст. 4). Ознайомитися з положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	У разі виконання завдання здобувачем освіти пізніше встановленого терміну, без попереднього узгодження ситуації з викладачем, оцінка за завдання – «незадовільно», відповідно до «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора № 799 від 26.11.2020 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.) (див. ст. 4-5). Ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/
Невідповідна поведінка під час заняття	Невідповідна поведінка під час заняття регламентується рядом положень про академічну доброчесність (див. вище) та може призвести до відрахування здобувача вищої освіти (студента) «за порушення навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку вищого закладу освіти», відповідно до п.14 «Відрахування студентів» «Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти». Ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/
Неформальна освіта	Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується «Положенням про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №819 від 29.11.2019 р., із внесеними змінами наказом № 80 від 12.02.2021 р.). Ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/

Викладач

Нагорняк М.М.